

Dit is geen bijbel maar misschien een hulp om een foto (beter) te kunnen beoordelen.

Hoe een foto beoordelen?

Het is niet evident om een foto te beoordelen. Sommige mensen met ervaring vinden het leuk. Anderen weten niet goed hoe eraan te beginnen.

Dat betekent dat zowel positieve als negatieve kritiek horen bij een beoordeling of bespreking van een foto.

Opbouwende kritiek werkt stimulerend. De maker van een foto moet een goed gevoel aan een beoordeling overhouden en moet er iets van kunnen opsteken. Een beoordeling als "mooi" kan soms voldoende zijn maar is niet zoveel zeggend.

Negatieve kritiek wordt best aangevuld met een waarom of gestaafd met een aanvullende suggestie. Een beoordeling als "mislukte foto" komt minder aangenaam en veeleer pijnlijk over. Een beoordeling met "jammer dat de foto minder geslaagd is wegens onderbelichting" is waardevoller omdat betrokkene met deze suggestie weet waarom de foto niet geslaagd overkomt.

Beoordelingen, besprekingen stellen de fotograaf in staat een frisse kijk te krijgen op de fotografie. Men ontdekt hoe anderen een thema benaderen en uitwerken. Het leert waarom bepaalde foto's werden gemaakt en waarom ze op een welbepaalde wijze worden aangeboden. Via beoordelingen kan worden uitgemaakt welke reacties, emoties, invloeden een foto oproept bij een toeschouwer.

Zowel foto's als beoordelingen of commentaren kunnen verontwaardiging, boosheid en ontgoochelingen oproepen. Wees daarom voorzichtig! Verkeerde interpretaties kunnen leiden tot pijnlijke en onaangename verrassingen.

Hoe bekritiseert men een foto als goed of slecht?

Wat is slecht, wat is goed?

Om een foto goed, eerlijk en volledig te beoordelen zijn er 3 criteria:

- technische kwaliteit;
- doel v/d foto;
- is de foto gevoelsmatig boeiend?

1. Technische kwaliteit

Probeer een negatieve opmerking aan te vullen met een suggestie tot verbetering of omzeiling van het probleem.

Scherpte (zie ook topic scherppte + bewegingsonscherpte + scherptediepte DOF)

Is er voldoende scherppte?

Ligt de scherppte op de juiste plaats?

Als er bewust voor onscherpte is gekozen, komt deze bewuste onscherpte goed over?

Beoordeel de scherppte op zijn juistheid.

Hou rekening met 3 soorten onscherpte:

- bewegingsonscherpte;
- onscherpte door foutieve scherptestelling;
- onscherpte komende van scherptediepte.

Dichtbij fotografie of bij gebruik van telelenzen hebben we snel geringe scherptediepte. Werd op juiste wijze gebruik gemaakt v/d scherptediepte?

Belichting:

overbelicht;
onderbelicht;
perfecte belichting.

Contrast

Willen we meer of minder contrast?
Zijn er voldoende contrasten aanwezig?

Korrel

Hebben we grove of fijne korrel?
Als korrel aanwezig is, is de korrel goed gekozen?
Stoort de korrel?

Ruis

Digitale fotografie beoordelen we ook op ruis.
Ruis is niet hetzelfde als korrel.
Algemeen kan je het zo stellen:
korrel kan bijdragen tot een betere foto, ruis zal eerder ervaren worden als een storend element.

Kleur

De intensiteit van kleur speelt een rol bij het beoordelen.
Kleuren kunnen te flets, te intens of te oververzadigd zijn.
Kleurzweem kan storend werken.

Bovenstaande elementen zijn feitelijke beoordelingen.

Beoordeel niet alle foto's onder dezelfde noemer zonder te letten op het onderwerp en/of benaderingsmethode. Sommige foto's moeten donker, grijs, licht, contrastrijk, scherp of onscherp zijn om het beeld kracht te geven en indrukken of impressies te kunnen overdragen.

2. Doel v/d foto

Probeer te doorgronden waarom de fotograaf een foto heeft gemaakt. Ontwaar je het doel van de foto niet dan kan een vraag aan de fotograaf een uitweg bieden. Meestal kan je uit het genre van de foto afleiden wat de fotograaf bedoelde. Het genre bepaalt sterk de aard en manier van beoordelen. Een familiefoto beoordeel je anders dan een artistieke, abstracte foto.

3. Gevoelsmatige waarde

Laat je gevoelens meespelen.

Hoe is de opbouw, compositie, omkadering?
Zijn de algemene fotografische regels gevolgd?

Gedurfd afwijken op de algemene regels kunnen een foto uitzonderlijk maken.

De algemene fotografische regels hebben tot doel de fotograaf te sturen om goed ogende foto's te maken. Beschouw deze algemene regels als raadgevende regels en niet als dwingende regels. Durf als fotograaf, beoordeelaar deze regels doordacht in het belang van de foto te doorbreken.

Zit er spanning in de foto? Is er een onderwerp dat aandacht vraagt en waar de ogen een rustpunt vinden?

Worden er bij het beoordelen gevoelens opgeroepen?

Kan je uitmaken welke de gevoelens van de fotograaf waren op het ogenblik dat de foto werd genomen?

Bezit de foto een emotionele waarde?

Vind je in de foto een verhaal terug?

Heeft de foto iets te vertellen en welke symbolische waarden zijn er in terug te vinden?

Zijn er storende elementen of merk je juist iets uitzonderlijks op? Verklaar waarom je een element als storend ervaart.

Is de achtergrond storend, passend of te druk.

Hou rekening met de fotograaf.

Breek een beginnend fotograaf niet meteen tot tegen de grond af!!!

Wees kritischer bij ervaren fotografen, maar geef ook daar positief opbouwende commentaren.

Pas op geschreven woorden komen snel hard, kwetsend en beledigend over.

Beoordeel in volle eerlijkheid.

Kies woorden zodat kritiek aanvaardbaar blijft.

Plaats naast de min punten ook iets positiefs.

Begin uw commentaar met een kleine felicitatie, een schouderklopje. Bespreek in alle eerlijkheid de foto en probeer af te sluiten met iets positiefs.

Hou ook rekening met de omstandigheden waarin een foto werd gemaakt. Van een candid-opname kan men niet dezelfde compositorische perfectheden verwachten als bij een studiofoto. Vaak hangt de kwaliteit van een foto af van de gebruikte apparatuur. Een pocket camera zal minder mogelijkheden hebben dan een professioneel hoogwaardig toestel. Hou daar rekening mee.

Vergeet niet : NIET GESCHOTEN IS ALTIJD MIS!

Bron: tekst van "spooky" op Belgium Digital, aangepast door Didi en Emile